

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030

(dnr Fi2016/01355/SFÖ)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län svarar på uppdraget att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030.

Allmänt om Länsstyrelsens möjligheter att verka för Agenda 2030

Länsstyrelserna är statens företrädare på regional nivå och har uppdrag och verksamheter inom många politikområden. Länsstyrelserna ska bland annat utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Kärnverksamheten på länsstyrelserna har i dag stort fokus på områden som är centrala för Agenda 2030, såsom miljö, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. I stort sett samtliga 17 globala hållbarhetsmål och ett stort antal delmål berör länsstyrelsernas verksamhet.

Det finns potential för länsstyrelserna att utveckla arbetet med flera av delmålen, men det förutsätter i allmänhet förtydliganden i länsstyrelsernas uppdrag. Inte minst finns potential i mötet mellan de tre dimensionerna av hållbar utveckling – den miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensionen. Det handlar om att stimulera synergier och hantera konflikter dimensionerna emellan.

Miljö

Länsstyrelsen har många uppdrag inom miljöområdet som berör flera av målen i Agenda 2030. Uppdragen handlar till exempel om miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet, hantering av avfall, energi och klimat, naturvård, skyddad natur samt vatten- och havsmiljöförvaltning. Ett av Länsstyrelsens verktyg för en bättre miljö är den prövnings- och tillsynsverksamhet som myndigheten bedriver. Länsstyrelsen har också en tydligt definierad roll att bevaka miljöfrågors hantering i infrastrukturplaneringen. De flesta av uppdragen syftar till att uppnå generationsmålet och de nationella miljö kvalitetsmålen.

Miljömålen är det mest omfattande nationella målsystemet. Länsstyrelsen har en övergripande och samordnande roll som regional miljömyndighet. Allmänt kan sägas att målen i Agenda 2030 och miljömålen är samstämmiga beträffande ambitioner för miljöarbetet och miljötillståndet. Samtidigt utvecklar Agenda 2030 delar av miljödimensionen som är svagt belysta i miljömålen, framför allt hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Agenda 2030 kopplar också bättre ihop miljödimensionen av hållbar utveckling med den sociala och ekonomiska dimensionen, vilket är nödvändigt om miljömålen ska kunna nås.

Den globala dimensionen av miljöfrågorna är redan i dag en viktig del i det nationella miljömålssystemet. Att visa på en tydlig sammankoppling av miljömålssystemets nationella nivå och Agenda 2030:s globala nivå skapar helhet och effektivitet i det fortsatta arbetet. För att undvika dubbla system bör miljömålssystemet på sikt integreras med de miljörelaterade målen i Agenda 2030.

Fysisk planering

Den fysiska planeringen har stor inverkan på många av målen i Agenda 2030. Länsstyrelsen har en central roll som företrädare av statliga intressen och som samordnare av statliga aktörer. Ett viktigt uppdrag för Länsstyrelsen är vara en samrådspart i kommunernas översiktsplanering. I detta arbete har Länsstyrelsen dialoger med kommunerna tidigt i processen, tillhandahåller planerings- och kunskapsunderlag, samordnar statliga intressen och myndigheter samt ger kommunerna råd och stöd i behandlingen av nationella mål.

I början av kommunernas planprocess bevakar Länsstyrelsen allmänna och statliga intressen. I beslutsskedet bevakar Länsstyrelsen endast särskilda statliga intressen såsom miljö kvalitetsnormer, riksintressen, strandskydd samt att bebyggelse inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa/säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion. Dessa områden har stor relevans i förhållande till flera av målen i Agenda 2030. Länsstyrelsen bedömer att uppdraget enligt plan- och bygglagen är tillräckligt för att inrymma arbete med i Agenda 2030.

Hållbar regional tillväxt

Länsstyrelsen har i uppgift att arbeta med regional tillväxt. Regeringens strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft utgör grunden för arbetet. Länsstyrelsen ska samordna de statliga myndigheterna och följa upp hur de tillämpar det regionala utvecklingsprogrammet i sina verksamheter. Länsstyrelsen arbetar också med landsbygdsutveckling, hållbart fiske och vattenbruk samt med uppdrag som syftar till att den regionala utvecklingen ska vara jämställd. Genom ovanstående uppdrag har Länsstyrelsen påverkan på arbetet att nå Agenda 2030.

Social hållbarhet, jämlikhet och jämställdhet

Social hållbarhet handlar om att bygga upp ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras. Det innebär också att skapa miljöer och sammanhang där individer kan tillgodogöra sig kunskap, utvecklas och ha god hälsa. Utgångspunkten är ett rättighetsperspektiv och grunden de mänskliga rättigheterna. Ekonomiska, politiska, sociala och kulturella rättigheter för alla människor är en förutsättning för ett socialt hållbart samhälle.

Länsstyrelsens roll avseende dessa frågor är bland annat att samordna insatser i länet genom samverkan med andra myndigheter och organisationer. Sakområden som Länsstyrelsen arbetar med inom ramen för social hållbarhet är mänskliga rättigheter, barns rättigheter, jämställdhet, nyanlända flyktingars integrering, integrations- och segregationsfrågor, samordning och tillsyn gällande alkohol, narkotika, tobak och dopning, folkhälsa samt personliga ombud. Genom dessa uppdrag är Länsstyrelsens arbete på regional och lokal nivå en viktig faktor för att nå flera av målen i Agenda 2030.

Många av länsstyrelsernas uppdrag som inverkar på Agenda 2030 tangerar samtidigt varandra. En förutsättning för att uppnå agendans mål är att arbetet samordnas över sektorsområden. Det kan exempelvis handla om att analysera

miljöfrämjande insatser ur ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. För detta krävs sektorsövergripande samarbete, kunskapsutbyte och uppföljning.

Länsstyrelsens redovisning per mål i Agenda 2030

Redovisning av uppdraget enligt mall från Finansdepartementet finns i bilaga 1.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, efter föredragning av utredaren Eva Stark.

Lisbeth Schultze

Eva Stark

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.